

Competitive Examinations Centre
Savitribai Phule Pune University
MPSC General Studies Test

नमुना प्रश्न

टिप :- खालील प्रश्न हे विद्यार्थ्यांच्या माहितीकरीता नमुना प्रश्न म्हणून दिलेले आहेत.

1. EL Nino is _____
- Cold oceanic current of Peru coast
 - Warm wind current in Pacific Ocean
 - Warm oceanic current of Peru coast
 - Cold wind current in Atlantic Ocean
- एल निनो म्हणजे _____
- पेरुच्या किनारपट्टीवरील शीत सागरी प्रवाह
 - पेरुच्या किनारपट्टीवरील उष्ण सागरी प्रवाह
 - पॅसिफीक महासागरातील उष्ण वा-याचे प्रवाह
 - अटलांटिक महासागरातील शीत वा-याचे प्रवाह
2. ITCZ is formed where _____ & _____ winds come together
- NE trade winds & S/E Trade winds.
 - NW trade winds & S/W Trade winds.
 - NE trade winds & S/W Trade winds.
 - None of the above.
- ITCZ तयार होण्याच्या ठिकाणी कोणते वारे एकत्र येतात?
- ईशान्य व्यापारी वारे व अग्नेय व्यापारी वारे
 - वायव्य व्यापारी वारे व नैऋत्य व्यापारी वारे
 - ईशान्य व्यापारी वारे व नैऋत्य व्यापारी वारे
 - वरीलपैकी काही नाही.

3. Consider the following statements:

1) Bhangar represents alluvial deposits in the riverine tracts to the flood plains of alluvial are renewed every year during floods.

2) Rivers coming from the Himalayas generally disappear in the Bhabhar zone and reappear in the Tarai region.

Which of the statements given above is / are correct?

- a) 1 Only
b) 2 Only
c) Both 1 and 2
d) Neither 1 nor 2

खालील विधाने ग्राह्य धरणे:

१) भांगरन दीप्रवाहात किंवा पूरक्षेत्रात गाळ साठतो जो प्रत्येक वर्षी पूर काळात दुरुस्त केले जाते.

२) हिमालयाकडून येणा-या नद्या साधारण भाभरझोन मध्ये दिसत नाहीत आणि ताराई विभागात उगम पावतात.

- a) फक्त १
b) फक्त २
c) २ आणि ३ दोन्ही
d) १ किंवा २

4. With regard to agro forestry. Consider the following statements:

1) It is a land use system involving trees combined with crops and / or animals in the same unit of land.

2) Agro forestry practice increases farmer's dependency on forests and productivity of croplands.

3) Growing tea or coffee under the shades of tree is form of agro forestry.

Which of the statements given above is / are correct?

- a) 2 Only
b) 1 and 2 Only
c) 1 and 3 Only
d) 1, 2 and 3

वनशेती संबंधी खालील विधाने ग्राह्य धरावीत :

१) झाडे असलेली जमीन वापराची पध्दती ही पिके आणि जनावरे यांचेसह वापराची आहे.

२) शेतक-यांनी वनांवर आणि पिक जमिनीवर स्वतंत्ररित्या वनशेती वाढविली.

३) झाडांच्या सावलीला चहा किंवा कॉफी उत्पादन वनशेती केली आहे.

- a) फक्त १
b) फक्त १ आणि २
c) फक्त १ आणि ३
d) १, २ आणि ३

5. Consider the following statements:

1) Tropic of Capricorn passes through Chile, Argentina, Uruguay and Brazil.

2) The capital of Uruguay is Asuncion and it is situated on the western coast of South America

- a) 1 Only
b) 2 Only
c) Both 1 and 2
d) Neither 1 nor 2

खालील वाक्यांचा विचार करा :

- १) मकरवृत्त चिली, अर्जेन्टिना, उरुग्वे आणि ब्राझिल या देशांमधून जाते.
- २) उरुग्वेची राजधानी असुंकिओन आहे आणि ती दक्षिण अमेरिकेच्या पश्चिम किना-यावर स्थित आहे.

a) फक्त १	b) फक्त २
c) दोन्हीही	d) दोन्हीही नाही.

6. Which of the following statements are correct about "Sanyukta Maharashtra Movement"?

- 1) It strongly opposed State Reorganization Committee Report
 - 2) It opposed Bombay as Separate, centrally administered state
 - 3) C. D. Deshmukh resigned as Cabinet Minister for its support
 - 4) Around 105 people killed in violence
a) 3, 4	b) 2, 3
c) All of the above	d) 1, 2 and 4

खालीलपैकी कोणती विधाने 'संयुक्त महाराष्ट्र चळवळी' विषयी बरोबर आहेत?

- १) संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीने राज्यांना पुनर्रचना समितीच्या अहवालाचा निषेध केला.
 - २) त्यांनी 'मुंबई राज्य' या वेगळ्या व केंद्रशासित प्रदेशाला विरोध केला.
 - ३) सी. डी. देशमुख यांनी संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीला पाठींबा देण्यासाठी केंद्रिय मंत्रिमंडळातून राजिनामा दिला.
 - ४) जवळपास १०५ लोकांची हत्या झाली.
a) ३ व ४	b) २ व ३
c) सर्व	d) १, २ व ४

7. Consider the following statements in regards to 'Swadeshi Movement'

- 1) The movement had its genesis in the anti partition movement against the British decision of partition Bengal.
- 2) The movement did not witness any participation from women and rural population in the politics.
- 3) The movement was confined to the region of Bengal only and failed to outreach other regions of the country.

Which of the statements given above is / are correct?

a) 1 only	b) 1 and 2 only
c) 2 and 3 only	d) 1, 2 and 3

स्वदेशी अंदोलना संदर्भात खालील विधानांवर विचार करा.

१) ह्या अंदोलनाची सुरुवात ब्रिटीशांच्या बंगाल फाळणीच्या निर्णया विरुद्ध होणा-या फाळणी विरोधी अंदोलनाच्या स्वरूपात झाली.

२) ह्या अंदोलना दरम्यान स्त्रियांचा आणि ग्रामिण लोकांचा राजकारणात सहभाग नव्हता.

३) हे अंदोलन फक्त बंगालपुरतेच मर्यादित राहिले आणि देशाच्या इतर भागात पसरण्यात असमर्थ ठरले.

a) केवळ १

b) केवळ १ आणि २

c) केवळ २ आणि ३

d) १, २ आणि ३

8. Who founded "Independent Labour Party?"

a) Mahatma Phule

b) Dr. Babasaheb Ambedkar

c) R. D. Karve

d) Dr. Panjabrao Deshmukh

'स्वतंत्र मजुरपक्षाची' स्थापना कोणी केली?

a) महात्मा फुले

b) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

c) र. धों. कर्वे

d) डॉ. पंजाबराव देशमुख

9. Who gave the simile of two eyes of a beautiful bride (India) to the Hindus and the Muslims?

a) Jawaharlal Nehru

b) Muhammad Iqbal

c) Syyed Ahmed Khan

d) Mahatma Gandhi

'हिंदु व मुसलमानांना सुंदर वधूचे (भारत) दोन डोळे' अशी उपमा कोणी दिली?

a) जवाहरलाल नेहरू

b) मुहम्मद इक्बाल

c) सय्यद अहमद खान

d) महात्मा गांधी

10. Who founded "Arya Mahila Samaj" in Pune?

a) Savitribai Phule

b) Pandita Ramabai

c) Iravati Karve

d) Anutai Wagh

पुणे येथे "आर्य महिला समाजाची" स्थापना कोणी केली?

a) सावित्रीबाई फुले

b) पंडिता रमाबाई

c) इरावती कर्वे

d) अनुताई वाघ

11. Consider the following statements in regard to the fundamental Duties mentioned in the Constitution of India :

- 1) Some of them, such as cherishing noble ideals of freedom struggle, are moral precepts and others, such as to respect the constitution, are civil duties.
- 2) They are confined to citizens only and none of them extend to foreigners.
- 3) There is not legal sanction against their violation.

a) 1 only	b) 1 and 2 only
c) 2 and 3 only	d) 1, 2 and 3

भारतीय संविधानात उल्लेख केलेल्या पायाभूत कर्तव्यांसंदर्भात खालील विधानांवर विचार करा
 १) त्यातील काही, जसे राष्ट्रीय अदोलनाला प्रेरणा देणा-या उच्च आदर्शांना मनात जपून ठेवणे, नैतिक नियम आहे आणि दुसरे जसे संविधानाचा सन्मान करणे, नागरीकांचे कर्तव्य आहे.

२) ते फक्त नागरीकांपर्यंतच मर्यादित आहेत आणि ते विदेशी लोकांना लागू होत नाहीत.

३) त्यांचे उल्लंघन केल्यावर कोणतीही कायदेशीर शिक्षा नाही आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे / आहेत?

a) फक्त १	b) फक्त २ व ३
c) फक्त २ व ३	d) १, २ व ३

12. Consider the following statements :

- 1) The fundamental Duties were added to the Constitution on the recommendation of the Swarn Singh Committee.
 - 2) Fundamental Duties are applicable only to the citizens of India.
 - 3) Keshavanand Bharati case deals with the Fundamental Duties.
- Which of the statements given above is / are correct?

a) 1 and 2	b) 2 and 3
c) 1 and 3	d) Only 3

खालील विधाने लक्षात घ्या.

१) स्वर्ण सिंह समितीच्या शिफारसीनुसार मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश संविधानात करण्यात आला.

२) मूलभूत कर्तव्ये फक्त भारतीय नागरीकांनाच लागू आहेत.

३) केशवानंद भारती केस मूलभूत कर्तव्यांशी संबंधित आहे.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत?

a) १ आणि २	b) २ आणि ३
c) १ आणि ३	d) फक्त ३

13. Consider the following statements

- 1) The Preamble of Indian Constitution is the part of Indian Constitution and can be amended under article 368.

2) The Preamble of Indian Constitution is not the part of Indian Constitution and cannot be amended

3) The Preamble is the part of Constitution and can be amended only if no change is brought about in the basic structure of the Constitution.

Which of the statements given above is / are correct?

a) Only 1

b) 1 and 2

c) Only 3

d) 1 and 3

खालील विधाने लक्षात घ्या.

१) भारतीय संविधानाची उद्देशपत्रिका ही संविधाना भाग असून त्यामध्ये ३६८ व्या कलमानुसार दुरुस्ती करता येते.

२) भारतीय संविधानाची उद्देशपत्रिका संविधानाचा भाग नाही आणि त्यामध्ये दुरुस्ती करता येत नाही.

३) उद्देशपत्रिका ही संविधाना भाग आहे आणि त्यामध्ये 'संविधानाच्या मौलिक संरचनेला' धक्का न लावता दुरुस्ती करता येते.

वरीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत?

a) फक्त १

b) १ आणि २

c) फक्त ३

d) १ आणि ३

14. The Chairman of the Union Public Service Commission holds office for a period of

a) Six years

b) During the pleasure of the President

c) For six years or till the age of 65 years, whichever is earlier.

d) For five years or till the age of 62 years, whichever is earlier.

केंद्रिय लोकसेवा आयोगाच्या अध्यक्षांचा निर्धारित कार्यकाळ :

a) सहा वर्ष

b) राष्ट्रपतीची मर्जी असेपर्यंत

c) सहा वर्षे किंवा वयाची ६५ वर्षे, जे आधी असेल तो

d) पाच वर्षे किंवा वयाची ६२ वर्षे, जे आधी असेल तो

15. What is the main jurisdiction of the High Court?

1) Original jurisdiction

2) Appellate jurisdiction

3) Supervisory jurisdiction

4) Advisory jurisdiction

a) 1, 2, 3, 4

b) 2, 3, 4

c) 1, 2, 3

d) 1, 2, 4

उच्च न्यायालयाच्या खालीलपैकी कोणत्या मुख्य अधिकार कक्षा आहेत?

- १) मूळ अधिकारिता
- २) अपिलीय अधिकारिता
- ३) पर्यवेक्षीय अधिकारिता
- ४) सल्लागारी अधिकारिता

a) १, २, ३, ४	b) २, ३, ४
c) १, २, ३	d) १, २, ४

16. With regard to Hydrogen Peroxide (H₂O₂) consider the following statements
1) It is absorbed by skin upon contact and results in temporary whitening of the skin.

2) Asthma sufferers have lower levels of hydrogen peroxide in their lungs than healthy people.

Which of the above statements is / are correct?

a) 1 only	b) 2 only
c) Both 1 and 2	d) Neither 1 nor 2

हायड्रोजन पेरोक्साईड (H₂O₂) संदर्भात खालील वाक्यांचा विचार करा.

१) त्वचेच्या संपर्कात आल्याबरोबर हे त्वचेत घेवले जाते त्यामुळे त्वचेचा रंग तात्पुरता उजळतो.

२) दमा (Asthma) असलेल्या लोकांमध्ये हायड्रोजन पेरोक्साईड फुफ्फुसातील प्रमाण हे साम्य व्यक्तीच्या तुलनेत कमी असते.

वरीलपैकी कोणते / कोणती विधान योग्य आहेत?

a) केवळ १	b) केवळ २
c) दोन्ही	d) दोन्हीही नाही.

17. Plants are killed in winter by frost because

- a) Of desiccation and mechanical damage to the tissues.
- b) No photosynthesis take place at such low temperature.
- c) Respiration ceases at such low temperature.
- d) There is no transpiration.

शंडीत गोठलेल्या दवामुळे वनस्पती मरतात कारण

- a) पेष्ठीचे नुकसान व सुकल्यामुळे
- b) एवढ्या कमी तापमानात प्रकाश संश्लेषण क्रिया होत नाही म्हणून
- c) एवढ्या कमी तापमानात उत्सर्जन थांबते म्हणून
- d) घाम येत नाही

18. Which of the following states is a pioneer in wind energy generation in India?
a) Gujarat
b) Maharashtra
c) Odisha
d) Tamil Nadu

भारतामध्ये पवनउर्जा क्षेत्रात खालीलपैकी अग्रेसर राज्य कोणते?

- a) गुजरात
b) महाराष्ट्र
c) ओडिसा
d) तामिळनाडू

19. Which of the following hormones is odd?

- a) Glucocorticoid
b) Progesteron
c) Testosteron
d) Insulin

खालीलपैकी कोणती संप्रेरके विसंगत आहेत?

- a) ग्लूकोकॉर्टिकॉईड
b) प्रोजेस्टेरोन
c) टेस्टोस्टेरॉन
d) इन्सुलीन

20. Which of the following states is first to launch e-ration card in India?

- a) Delhi
b) Maharashtra
c) Goa
d) Gujarat

'ई-राशनकार्ड' सर्वप्रथम सुरु करणारे भारतातील पहिले राज्य कोणते?

- a) दिल्ली
b) महाराष्ट्र
c) गोवा
d) गुजरात

Question No. 21 to 80 are not given here since questions follow the same pattern. The gap is given in order to communicate that there will be in all 90 questions in the online examination.

81. Which is not a west flowing river?

- a) Ulhas
b) Waitarna
c) Kundalika
d) None of above

कोणती नदी पश्चिम वाहिनी नाही?

- a) उल्हास
b) वैतरणा
c) कुंडलिका
d) वरील कोणतीही नाही

82. Which of the following persons has been recently appointed as the Governor of Manipur state?

a) Ram Naik

c) Kesharnath Tripathi

b) V. Sahnmuganathan

d) D. Y. Patil

खालीलपैकी कोणाची नुकतीच मणिपुरच्या राज्यपाल पदी नेमणूक करण्यात आली आहे?

a) राम नाईक

c) केशरीनाथ त्रिपाठी

b) व्ही. शन्मुग नाथन

d) डी. वाय. पाटील

83. "B. S. Basawan Committee" is related with which field?

a) UPSC Exam Pattern

c) Banking Sector reform

b) Foreign Direct Investment

d) Inclusive Growth Policy

"बी. एस. बासवान कमिटी" कशाशी संबंधित आहे?

a) युपीएससी परीक्षा पध्दती

c) बँकींग क्षेत्रात सुधारणा

b) थेट परकीय गुंतवणूक

d) सर्व समावेशक विकास धोरण

84. Which among the following persons was not a member of the Drafting Committee of the Indian Constitution?

a) Dr. K. M. Munshi

c) N. Gopalswami Ayyangar

b) Pandit Jawaharlal Nehru

d) Mr. D. P. Khaitan

खालीलपैकी कोणती व्यक्ती भारतीय संविधान मसुदा समितीचे सदस्य नव्हती?

a) डॉ. के. एम. मुन्शी

c) एन गोपालस्वामी

b) पंडीत जवाहरलाल नेहरू

d) श्री. डी. पी. खैतान

85. Baking Soda is known as

a) Sodium Bicarbonate

c) Calcium Carbonate

b) Sodium Carbonate

d) Calcium Chloride

खाण्याच्या सोड्याचे शास्त्रीय नाव :-

a) सोडियम बायकार्बोनेट

c) कॉल्शियम कार्बोनेट

b) सोडियम कार्बोनेट

d) कॉल्शियम क्लोराईड

86. Minimum how many meetings of Gram Sabha must be held in a Financial Year in Maharashtra?

a) 4

b) 5

c) 6

d) 2

महाराष्ट्रात एका वित्तीय वर्षात ग्रामसभेच्या किमान किती बैठका घेणे बंधनकारक आहे?

a) ४

b) ५

c) ६

d) २

87. The River Koyna joins the river Krishna at

a) Satara

b) Kolhapur

c) Karad

d) Mahabaleshwar

..... या ठिकाणी कोयना नदी कृष्णा नदीस येऊन मिळते?

- a) सातारा b) कोल्हापूर c) कराड d) महाबळेश्वर

88. Mountain soil is known as.....

- a) Black cotton soil b) Unmatured soil
c) Peat soil d) Alkali soil

पर्वतीय मृदेस मृदा म्हणून ओळखले जाते.

- a) काळी कापसाची b) अपरिपक्व
c) पीट d) अल्कली

89. district of Maharashtra is largest according to the area.

- a) Pune b) Ahmednagar c) Nagpur d) Yavatmal

महाराष्ट्रात क्षेत्रफळाचे सर्वात मोठा जिल्हा आहे

- a) पुणे b) अहमदनगर c) नागपूर d) यवतमाळ

90. Which of the following is mostly utilized for furniture?

- a) Sandal b) Teak c) Banyan d) Mango

कोणते लाकूड प्रामुख्याने फर्निचरसाठी वापरले जाते?

- a) चंदन b) साग c) बड d) आंबा

Specimen Copy